

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

РЕЗЮМЕ
на ДОКЛАД ОТ ИНСПЕКЦИЯ
на 74 Средно училище „Гоце Делчев“,
град София, община Столична, област
София-град

Портфолио на училището:

Име на институцията	74 Средно училище „Гоце Делчев“
Код по НЕИСПУО	2203074
Вид на институцията	неспециализирано / средно
Финансира се от	Община
Директор	Лидия Лазарова
Адрес	Град София ж.к. „Връбница 1“, ул. „Бакърено шосе“ № 1
Телефон	0889628500
Електронна поща	sou74@abv.bg
Интернет страница	www.74su.org

1. Използвани методи и осъществени дейности

Докладът представя резултатите от проведената в периода 18 януари 2023 г. – 24 февруари 2023 г. в 74 Средно училище „Гоце Делчев“, град София, община Столична, област София-град (74 СУ „Гоце Делчев“) инспекция. Инспекцията се извърши на основание Заповед № РД-28-18/ 18.01.2023 г. на директора на директора на Националния инспекторат по образованието и при спазване изискванията на Наредба № 18 от 9 септември 2021 г. за инспектирането на детските градини и училищата, критериите и индикаторите за инспектиране.

Инспектиращият екип е в състав: Румяна Гьорева – държавен инспектор в дирекция „Инспектиране“, координатор; Десислава Александрова – външен инспектор, ръководител; Анета Стоименова, Пенчо Токучев и Генка Георгиева – външни инспектори, членове.

Инспектиращият екип проучи и анализира информацията от портфолиото, публикуваните на интернет страницата и в Електронната система за управление на инспектирането документи на училището и резултатите от въпросниците към учениците, родителите и педагогическите специалисти, за които е създадена добра организация за попълването им. Осъществи се наблюдение на училището, посещения на единадесет учебни часа, 34,38% от общия брой паралелки. Проведоха се структурирани срещи с педагогически специалисти, родители, ученици и екип за управление, които осигуриха набирането на достатъчна информация за осъществяваните дейности в училището. Изготвена бе цялостна независима оценка на качеството на образованието, предоставяно от 74 Средно училище „Гоце Делчев“, град София.

2. Оценки на областите и критериите за инспектиране

ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС Качествена оценка „Добра“ (73,75%)	УПРАВЛЕНИЕ Качествена оценка „Много добра“ (80,56%)	ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА Качествена оценка „Добра“ (77,78%)
1. Ефективност на взаимодействието в процеса на обучение 10 точки/от 12	1. Стратегическо управление и лидерство 15 точки/от 20	1. Управление и развитие на физическата среда 10 точки/ от 12
2. Компетентностен подход в процеса на обучение 12 точки/от 16	2. Оперативно управление 9 точки/от 12	2. Библиотечно-информационна осигуреност на образователния процес 7 точки/ от 8
3. Компетентностен подход при възпитанието и	3. Управление на човешките ресурси 10 точки/ от 12	3. Организационната култура на училището 19 точки/ от 24

социализацията на децата/учениците
14 точки/от 20

4. Осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците
10 точки/от 12

5. Компетентностен подход в процеса на оценяване
9 точки/от 12

6. Резултати от обучението
4 точки/от 8

4. Управление на финансовите ресурси
14 точки/от 16

5. Управление на информационно-технологичните ресурси
10 точки/от 12

4. Ефективно взаимодействие със заинтересованите страни
8 точки/от 12

5. Удовлетвореност на участниците в образователния процес
12 точки/от 16

3. Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Образователен процес“

Учениците и учителите поставят висока оценка на изпълнението на индикаторите в областта, а родителите са ги оценили с по-ниска оценка. Оценката на инспектиращия екип се доближава до тази на родителите, но е по-ниска. Учителите и учениците оценяват високо провежданите дейности за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците, за разлика от родителите, които поставят по-ниска оценка. Дължи се на отговори на въпроси, засягащи предучилищното образование и различни и противоречиви отговори на въпроси за провеждано допълнително обучение за учениците, които не владеят български език или за които българският език не е майчин, каквито не се обучават в училището. Учителите, родителите и инспектиращият екип оценяват високо провежданите дейности за оказване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците. Учениците в попълнените анкети и в проведената среща с тях дават висока оценка на развиването на умения за работа в екип, както и на създадените условия за прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и придобиване на STEM-умения, за разлика от инспектиращия екип, който оценява по-ниско тези индикатори въз основа на наблюдаваните учебни часове.

В област „Образователен процес“ инспектиращият екип определи следните **силни страни:**

Учебните часове се отличават с формулирани цели, съответстващи на очакваните резултати, ефективно разпределение на времето за реализиране на целите, логическа обосновааност на поставените задачи.

Осигуряват се дейности по интереси, които допринасят за развиване на творческите способности на учениците. Провежда се допълнително обучение по учебни

предмети за ученици със системни пропуски по даден учебен предмет или постигнати ниски резултати от обучението.

Изградена е система за диагностика на комуникативни нарушения, превенция на обучителни трудности и дейности при установени индикации за комуникативни нарушения чрез логопедична работа.

Реализират се целенасочени и системни дейности за оказване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците, съобразени с индивидуалните особености и потребности на всеки един ученик.

Определят се следните **насоки** за подобрене на качеството на предлаганото образование в област „Образователен процес“:

- Прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и методи на преподаване с практическа насоченост на обучението.
- Развиване и усъвършенстване на уменията на учениците за работа в екип в учебните часове;
- Формиране и развиване на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване у учениците;
- Разясняване сред родителите на дейностите за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Образователен процес“:

1. Директорът и педагогическите специалисти да проведат разяснителна кампания сред родителите за основните характеристики на дейностите за подкрепа на личностното развитие на учениците и приобщаването им към образованието.
2. Учителите по-активно да планират и прилагат иновативни методи за преподаване (групова работа, проектно-ориентирано и проблемно базирано обучение, дискусии, решаване на казуси, ролеви игри, игрови методи, кооперативно учене, проектно учене с участие на родители и др.).
3. Учителите в учебните часове да ориентират придобиването на новите знания и умения към тяхната практическа приложимост.
4. Учителите да обсъждат и планират в екип дейностите, чрез които образователните цели да придобиват практическа насоченост.
5. Учителите по-активно да планират и прилагат екипна работа в учебните часове и да организират учениците да работят в екипи според конкретните очаквани резултати, с цел развиване на комуникационни компетентности, умения за презентиране, споделяне на отговорност и мотивирането им за още по-активно участие в образователния процес.

6. Учителите да разработват и поставят в учебните часове задачи, които стимулират критическото мислене, екипната работа, творчеството и предприемчивостта.
7. Учителите да планират и прилагат подходи, предоставящи възможност на учениците да формират умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване, които ще развият положително отношение на учениците към себе си, собствените способности, характерни черти, лични качества, действия от които зависят бъдещите им постижения, междуличностното общуване и напредъка в училище.

4. Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Управление“

Област „Управление“ получава най-висока оценка от педагогическите специалисти (88%). Оценките на родителите (85%) и инспектиращия екип (84%) са близки. Учениците дават по-ниска оценка (74%). Най-високо педагогическите специалисти оценяват оперативното планиране и организиране на дейността на училището. Родителите дават висока оценка на управлението на информационно-технологичните ресурси, но ниска на прозрачното управление на бюджета, като посочват, че не са запознати с бюджета на училището и с отчетите за неговото изпълнение. Учениците поставят най-висока оценка на управлението на човешките ресурси в училището във връзка с осигуряването на заместване на отсъстващи учители. Инспектиращият екип оценява с много добра оценка лидерството в училищната общност, ефективното и целесъобразното разпределение и използване на финансовите ресурси и осигурените допълнителни средства за развитието на училището.

В област „Управление“ инспектиращият екип определи следните **силни страни**:

Стратегическото планиране и управление основно са насочени към удовлетворяване на потребностите на учениците и подкрепа на личностното им развитие, формиране на знания и умения у учениците, създаване на условия за усъвършенстване на компетентностите на учителите, подобряване на физическата среда.

Лидерството в училищната общност е добра предпоставка за изпълнение на стратегическите цели на институцията. Създадени са добри условия за развитие на лидерството чрез възлагане на значими задачи на педагогическите специалисти. Педагогическият съветник активно подкрепя дейностите на ученическия съвет.

Ефективно се управляват човешките и финансовите ресурси. Установени са правила за подбор и назначаване на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал, както и за заместване на отсъстващи учители. Финансовите ресурси за развитие на училището са планирани целесъобразно и се разходват ефективно за осигуряване на образователния процес, подобряване на средата и подпомагане на

учениците от уязвими групи. Осигурени са допълнителни средства по национални програми и проекти, както и собствени приходи.

Квалификационната дейност се основава на проучване на потребностите от теми за вътрешноинституционална и надграждаща квалификация. След провеждане на обучения новите знания и умения се споделят в методическите обединения.

Осигурени са условия за обективно оценяване на труда на педагогическите специалисти и на непедagogическия персонал, чрез разработени карти за оценяване на резултатите, диференцирани за различните длъжности.

В институцията са осигурени информационно-технологични ресурси за обезпечаване на образователния процес и за административното обслужване.

Определят се следните **насоки** за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Управление“:

- Подобряване на оперативното управление.
- Подобряване на политиката за прозрачно управление на бюджета.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Управление“:

1. Директорът да организира разработването и приемането на Програма по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование съгласно изискванията на Глава пета от Наредба № 13 от 21 септември 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, която да отрази и обобщи институционалната политика по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, формулирана по дейности в други документи.
2. Директорът да организира актуализирането на училищните документи съобразно изискванията на ЗПУО и с цел премахване на неактуални национални стратегически планове и програми.
3. Директорът да създаде организация за информирането на родителите за бюджета на институцията и отчетите за неговото изпълнение. За целта да активира обществения съвет за по-активна комуникация с останалите родители, да информира родителите, че бюджетът и отчетите се публикуват на интернет страницата на институцията или използва други подходящи начини.
5. **Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Институционална среда“**

Област „Институционална среда“ е оценена с много добра оценка от инспектиращия екип, педагогическите специалисти и родителите и с добра от учениците. Педагогическите специалисти и инспектиращият екип определят физическата среда като

безопасна, здравословна и функционална. Оценяват с висока оценка училищните политики и реализираните дейности за превенция на тормоза и насилието, както и за предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище. Учителите поставят много добра оценка на управлението на промяната за организационно развитие и усъвършенстване, за разлика от учениците, които отчитат недостатъчен брой съвместни часове между учителите по едни и същи или различни учебни предмети. Инспектиращият екип оценява по-ниско приносът на партньорствата за повишаване на качеството на образование, както и създадената среда за развитие на „учеща организация“.

В област „Институционална среда“ инспектиращият екип определи следните **силни страни**:

В институцията е изградена позитивна среда и ефективна училищна политика за превенция на тормоза и насилието. Осъществява се превенция на проблемно поведение на учениците. Позитивните отношения между участниците в образователния процес, взаимното уважение и спазването на етичните норми в общуването са определящи за ефективно управление на конфликтите.

Реализират се дейности за превенция на ранното отпадане на ученици от училище.

Осигурена е безопасна и здравословна физическа среда. Класните стаи са оборудвани с функционални и поддържани мебели. Оборудвани са кабинети за ресурсното подпомагане на учениците със специални образователни потребности.

Осигурена е публичност на дейността на училището, чрез училищния сайт, социалните мрежи, провеждане на дни на отворените врати и щандове на образованието за представяне на профилираната подготовка, която се предлага в институцията.

Образователният процес е осигурен с библиотечно-информационни ресурси.

Определят се следните **насоки** за подобрене на качеството на предлаганото образование в област „Институционална среда“:

- Създаване на среда за управление на знанието и превръщането на институцията в „учеща се организация“;
- Преработване и актуализиране на Етичния кодекс на работещите в 74 СУ „Гоце Делчев“;
- По-активно използване на осигурените библиотечно-информационни ресурси.
- Създаване на среда за подкрепа и по-ефективно взаимодействие с всички заинтересовани страни.

Инспектиращият екип определи следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието:

1. Директорът да мотивира педагогическите специалисти за провеждането на повече съвместни и асистирани учебни часове.
2. Директорът да създаде възможности за участие на педагогическите специалисти в партньорски мрежи за съвместно учене, които да продължат вътрешноучилищните практики за учене един от друг, като се потърсят подходящи мрежи според специфичните особености на училището.
3. Директорът да организира разработването на Етичен кодекс на училищната общност, съобразно изискванията на чл. 175, ал. 1 от ЗПУО.
4. Директорът да разшири създадените партньорства и ги ориентира към повишаване на качеството на образованието.
5. Педагогическите специалисти да провеждат по-активно съвместни и асистирани учебни часове, които ще предоставят по-голяма възможност за формиране на ключови компетентности у учениците.
6. Педагогическите специалисти да се включат активно в създадените мрежи за партньорско учене, за да разширят придобитите компетентности в проведените обучения и да развият иновативни и креативни идеи за повишаване на качеството на преподаването и ученето.
7. Педагогическите специалисти да подпомогнат директора при разширяване на партньорствата със заинтересовани страни като провеждат учени часове извън училищната среда – в музеи, библиотеки, театри, изложбени зали и други.
8. Педагогическите специалисти да използват библиотечното пространство и осигурените библиотечно-информационни ресурси за провеждане на учебни часове, дейности по интереси и извънкласни дейности за насърчаване на четенето като важна предпоставка за постиженията на учениците.

Поддържаните отношения на доверие и сътрудничество между участниците в образователния процес, изградената позитивна среда в училище и ефективните политики за подкрепа на личностното развитие на учениците допринасят за успешното развитие на 74 Средно училище „Гоце Делчев“, град София.

Във връзка с устойчивото развитие на 74 Средно училище „Гоце Делчев“, град София и осигуряване подкрепа за постигане повишаване качеството на предоставяното образование, следваща инспекция следва да се извърши през 2026/2027 учебна година.